

פרשת בהעלותך התשפ"ו

ari.kahn@biu.ac.il

הרב ארי דוד קאהן

Shiur is sponsored by Rabbi Michael and Jeri Laxmeter
for the refuah shleimah of their granddaughter Avigayil Sara bat Shaina Ahrona

1. במדבר פרק י (פרשת בהעלותך)

(א) ויִדְבַר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) עֲשֵׂה לָךְ שְׂתֵל חֲצוּצָרֹת כְּסָף מִקִּשָׁה תַעֲשֶׂה אֹתָם וְהָיוּ לָךְ לְמִקְרָא הַעֲזָה וּלְמִסַּע אֶת־הַמַּחֲנֹת: (ג) וְתִקְעוּ בָהֶן וְנוֹעַד וְ אֵלֶיךָ כָּל־הַעֲזָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: (ד) וְאִם־בָּאֵתָה יִתְקַעוּ וְנוֹעַדוּ אֵלֶיךָ הַנְּשִׂאִים רֹאשֵׁי אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל: (ה) וְתִקְעֶתֶם תְּרוּעָה וְנִסְעוּ הַמַּחֲנֹת הַחֲגִימִים קִדְמָה: (ו) וְתִקְעֶתֶם תְּרוּעָה שְׁנִיית וְנִסְעוּ הַמַּחֲנֹת הַחֲגִימִים תִּימָנָה תְּרוּעָה יִתְקַעוּ לְמִסְעֵיהֶם: (ז) וּבִהְקֵהִיל אֶת־הַקֹּהֵל תִּתְקַעוּ וְלֹא תִרְיעוּ: (ח) וּבְגִי אֹהֶרֶן הַכֹּהֲנִים יִתְקַעוּ בְּחֲצוּצְרוֹת וְהָיוּ לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם: (ט) וְכִי־תָבֹאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל־הַצָּר הַצָּר אֶתְכֶם וְהִרְעַתֶם בְּחֲצוּצְרֹת וּנְזַפְרֹתֶם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאִיְבֵיכֶם: (י) וּבָיֹום שָׁמַחְתֶּם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֹאשֵׁי חֻדְשֵׁיכֶם וְתִקְעֶתֶם בְּחֲצוּצְרֹת עַל עֲלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שְׁלָמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזַפְרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם: (יא) וַיְהִי בַשָּׁנָה הַשְּׁנִיית בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בַעֲשָׂרִים בַּחֹדֶשׁ נִעְלָה הָעֶנָּן מֵעַל מִשְׁכַּן הָעֵדוּת: (יב) וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִסְעֵיהֶם מִמִּדְבַּר סִינַי וַיִּשְׁפֹּן הָעֶנָּן בְּמִדְבַּר פָּאֲרוֹן: (יג) וַיִּסְעוּ בְּרֹאשֻׁנָה עַל־פִּי ה' בְּיַד־מֹשֶׁה: (יד) וַיִּסַּע דָּגֵל מַחֲנֵה בְנֵי־יְהוּדָה בְּרֹאשֻׁנָה לְצַבְאֹתָם וְעַל־צַבָּאוֹ נְחֹשֶׁן בֶּן־עַמִּינָדָב: (טו) וְעַל־צַבָּא מִטֵּה בְנֵי יִשְׂשַׁכָּר נְתַנָּאֵל בֶּן־צוּעָר: (טז) וְעַל־צַבָּא מִטֵּה בְנֵי זְבוּלֹן אֱלִיאָב בֶּן־חֶלֶן: (יז) וְהוֹרֵד הַמִּשְׁכָּן וְנִסְעוּ בְנֵי־גְרָשׁוֹן וּבְנֵי מְרָרִי נִשְׂאֵי הַמִּשְׁכָּן: (יח) וְנִסַּע דָּגֵל מַחֲנֵה רְאוּבֵן לְצַבְאֹתָם וְעַל־צַבָּאוֹ אֲלִיצוּר בֶּן־שַׁדְיָאוּר: (יט) וְעַל־צַבָּא מִטֵּה בְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֵמִיאֵל בֶּן־צוּרִישָׁדִי: (כ) וְעַל־צַבָּא מִטֵּה בְנֵי־גַד אֶלִיָּסָף בֶּן־דְּעוּאֵל: (כא) וְנִסְעוּ הַקֹּהֲתִים נִשְׂאֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהַקִּימוֹ אֶת־הַמִּשְׁכָּן עַד־בָּאֵם: (כב) וְנִסַּע דָּגֵל מַחֲנֵה בְנֵי־אֶפְרַיִם לְצַבְאֹתָם וְעַל־צַבָּאוֹ אֲלִישַׁמֶּע בֶּן־עַמִּיהוּד: (כג) וְעַל־צַבָּא מִטֵּה בְנֵי מְנַשֶּׁה גַמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר: (כד) וְעַל־צַבָּא מִטֵּה בְנֵי בְנִימֵן אֲבִיהֶן בֶּן־גִּדְעוּנִי: (כה) וְנִסַּע דָּגֵל מַחֲנֵה בְנֵי־דָן מֵאָסָף לְכָל־הַמַּחֲנֹת לְצַבְאֹתָם וְעַל־צַבָּאוֹ אַחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישָׁדִי: (כו) וְעַל־צַבָּא מִטֵּה בְנֵי אֲשֵׁר פִּגְעִיאֵל בֶּן־עֶכְרָן: (כז) וְעַל־צַבָּא מִטֵּה בְנֵי נַפְתָּלִי אַחִירַע בֶּן־עֵינָן: (כח) אֵלֶּה מִסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְצַבְאֹתָם וַיִּסְעוּ: ס (כט) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחַבֵּב בֶּן־רַעְוֹאֵל הַמִּדְיָנִי חֲתָנִי מֹשֶׁה נִסְעִימוּ אֲנַחְנוּ אֶל־הַמִּקְוֵם אֲשֶׁר אָמַר ה' אֲתָנוּ לָכֶם לָקֵחַ אֶתְנוּ וְהַטְּבַנוּ לָךְ פִּי־ה' דְּבַר־טוֹב עַל־יִשְׂרָאֵל: (ל) וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹא אֵלֶּךָ כִּי אִם־אֶל־אַרְצִי וְאֶל־מִוְלַדְתִּי אֵלָּךְ: (לא) וַיֹּאמֶר אֶל־נָא תַעֲזֹב אֶתְנוּ כִּי עַל־כֵּן יִדְעַתְּ חַתְּנִי בְּמִדְבַּר וְהִנֵּית לָנוּ לְעֵינָיִם: (לב) וְהָיָה פִי־חֶלֶד עִמָּנוּ וְהָיָה הַטוֹב הַהוּא אֲשֶׁר יִיטִיב ה' עִמָּנוּ וְהַטְּבַנוּ לָךְ: (לג) וַיִּסְעוּ מִהָרָה ה' דָּרָה שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְאֲרוֹן בְּרִית־ה' נִסַּע לִפְנֵיהֶם דָּרָה שְׁלֹשֶׁת יָמִים לְתוֹר לָהֶם מְנוּחָה: (לד) וַעֲנָן ה' עָלֵיהֶם יוֹמָם בְּנִסְעָם מִן־הַמַּחֲנֵה: ס (לה) וַיְהִי בְּנִסַּע הָאָרוֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה ה' וַיִּפְצֹר אֵיבֶיךָ וַיִּגְסוּ מִשְׁנֵאֵיךָ מִפְּנֵיךָ: (לו) וּבְנַחֲשֵׁה יֹאמֶר שׁוּבָה ה' רַבְבוֹת אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל: פ

2. במדבר פרק ז פסוק א - יא (פרשת נשא)

(א) וַיְהִי בַיּוֹם בָּלוֹת מֹשֶׁה לְהַקִּים אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיִּקְדָּשׁ אֹתוֹ וַיִּקְדָּשׁ אֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כָּל־כְּלָיו וַיִּמְשַׁחֵם וַיִּקְדָּשׁ אֹתָם: (ב) וַיִּקְרִיבוּ נְשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל רֹאשֵׁי בֵית אֲבֹתָם הֵם נְשִׂאֵי הַמִּטָּת הֵם הַעַמֻּדִים עַל־הַפְּקָדִים: (ג) וַיָּבִיאוּ אֶת־קַרְבָּנָם לִפְנֵי ה' שֵׁשׁ־עֶגְלוֹת צֶבֶל וּשְׁנַיִם עֶשְׂרֵת בָּקָר עֲגֻלָּה עַל־שְׁנַיִם הַנְּשִׂאִים וְשׁוֹר לְאֶחָד וַיִּקְרִיבוּ אוֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן: ... (י) וַיִּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים אֶת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בַּיּוֹם הַמִּשַׁח אֹתוֹ וַיִּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים אֶת־קַרְבָּנָם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ: (יא) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה נְשִׂאֵי אֶחָד לַיּוֹם נְשִׂאֵי אֶחָד לַיּוֹם יִקְרִיבוּ אֶת־קַרְבָּנָם לְחֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ: ס

3. מדרש הגדול במדבר פרק ז פסוק ב (פרשת נשא)

וַיִּקְרִיבוּ נְשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל וכו'. הֵם נְשִׂאֵי הַמִּטּוֹת בַּמִּצְרִיִּם. הֵם הַעַמֻּדִים עַל הַפְּקָדִים. הֵן שֶׁהָיוּ עוֹמְדִין עַל הַמִּנִּין וְעַל הַדְּגָלִים.

4. רש"י במדבר פרק ז פסוק ב (פרשת נשא)

הֵם נְשִׂאֵי הַמִּטָּת - שֶׁהָיוּ שׁוֹטְרִים עֲלֵיהֶם בַּמִּצְרִיִּם וְהָיוּ מוֹכִימ עֲלֵיהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת ה', יד) וַיְכּוּ שׁוֹטְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו': הֵם הַעַמֻּדִים עַל הַפְּקוּדִים - שֶׁעַמְדוּ עִם מֹשֶׁה וְאֶהֱרֹן כַּשֶּׁמְנוּ אֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר (בְּמִדְבַר א', ד) וְאַתְּכֶם יִהְיוּ וְגו':

5. באורי מהרא"י במדבר פרק ז פסוק ב (פרשת נשא)

רש"י: שֶׁהָיוּ שׁוֹטְרִים עֲלֵיהֶם בַּמִּצְרִיִּם וְהָיוּ מְמוּנִים עֲלֵיהֶם. פִּירוּשׁ כִּיוֹן דְּכַתִּיב כְּבֵר נְשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל, מֵה צָרִיךְ לְמַכְתֵּב הֵם נְשִׂאֵי הַמִּטּוֹת. אֵלּא רוּצָה לומר נְשִׂאֵי הַמִּטּוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ עַל יְדֵי הַמִּטּוֹת וְהַמְקֻלוֹת שֶׁל נוֹגְשֵׁי פְרַעַה שֶׁהָיוּ בָהֶם שְׁנֵה.

6. חזקוני במדבר פרק ז פסוק ב (פרשת נשא)

(ב) ויקריבו נשיאי ישראל הוא שאומר לאלתר ויביאו את קרבנם וגו'. העמדים על הפקודים פירש"י שעמדו עם משה ואהרן כשמנו את ישראל שנאמר ואתכם יהיו וגו'. לפיכך ויביאו את קרבנם לכפרה לפי שמנו את ישראל, וכן מצינו בפרשת מדין עבדיך נשאו [את] ראש אנשי המלחמה אשר בידנו וגו' ונקרב את קרבן ה' לכפר על נפשותינו.

7. בעל הטורים במדבר פרק ז פסוק ב (פרשת נשא)

(ב) הם נשיאי המטות. הם. סופי תיבות להיפך מתים. וכן הפקדים. ויביאו את קרבנם סופי תיבות מותם. על שם ותבער במ אש ה' ותאכל בקצה המחנה (להלן יא א) בקצינים שבהם (ספרי שם):

8. ספורנו במדבר פרק ז פסוק ב (פרשת נשא)

הם נשיאי המטות הם העומדים על הפקודים. ומצד מה שהיו כך הקריב כל אחד מהם בעד שבטו ואנשיו כי מצד מה שעמדו על הפקודים הרגיש כל אחד מהם בשבטו שקצתו חשוד בעבירות ומצד מה שהיו נשיאים הסכימו לעמוד בפרץ ולהקריב קרבנות לכפר בעדם:

9. במדבר פרק יא פסוק א - י (פרשת בהעלותך)

(א) ויהי העם פמתאננים רע באנני ה' וישמע ה' ויחזק אפו ותבער-בם אש ה' ותאכל בקצה המחנה: (ב) ויצעק העם אל- משה ויתפלל משה אל-ה' ותשקע האש: (ג) ויקרא שם-המקום ההוא תבערה פי-בערה בם אש ה': (ד) והאספסוף אשר בקרבו התאוה וישבו ויבכו גם בני ישראל ויאמרו מי יאכלנו בשר: (ה) זכרנו את-הדגה אשר-נאכל במצרים חנם את הקשאים ואת האבטחים ואת-הקציר ואת-הבצלים ואת-השומים: (ו) ועתה נפשנו יבשה אין כל בלתי אל-המזן עינינו: (ז) והמזן פנרעגד הוא ועינו פעין הבדלח: (ח) שטו העם ולקטו וטחנו ברחים או דכו במדכה ובשלו בפרור ועשו אתו עגות והיה טעמו פטעם לצד השמן: (ט) ובגדת הטל על-המחנה לילה ירד המזן עליו: (י) וישמע משה את-העם בכה למשפחתיו איש לפתח אהליו ויחר-אף ה' מאד ובעיני משה רע:

10. כתר יונתן במדבר פרק י פסוק לא (פרשת בהעלותך)

ויאמר לא נא תעזוב אותנו כי בעבור כן שידעת כאשר היינו חונים במדבר לשפוט ולימדת לנו ענין משפט והיית חביב עלינו כבבת עינינו:

11. רשב"ם במדבר פרק י פסוק לא (פרשת בהעלותך)

כי על כן - אשר ידעת ונתתה על לב צרכינו בחנותינו במדבר וגם הייתה לנו לעינים לתת לנו עצה טובה כדכת' בוישמע יתרו דוגמת עינים הייתי לעיור:

12. אבן עזרא במדבר פרק י פסוק לא (פרשת בהעלותך)

אל נא - כמו עתה, וכן כל 'נא' שבמקרא, והוא הפך בלשון ישמעאל. כי על כן ידעת - כמו כי על כן לא נתתה לשלה (ברא' לח, כו), והטעם הואיל וידעת חנותנו, שידעת המקום שחנינו שם, לכה אתנו. והיית לנו לעינים - להראות הדרך, ורבים אומרים, כי והיית לשון עבר, רמז על העצה שנתן למשה, שהראה לו מה שלא ידע, וזה טעם לעינים.

13. רבינו בחיי במדבר פרק י פסוק לא (פרשת בהעלותך)

והיית לנו לעינים. להורות לנו הדרך, וי"ל כיון שישראל היו נוסעים על פי הענן והוא המורה להם הדרך מה צורך היה להם ביתרו, אבל משה אמר כן כדי לחזק לב קטני אמנה שהיו ביניהם אשר לבם היה יותר מתנחם ומתחזק במנהיג בשר ודם. או יאמר: "והיית לנו לעינים", לעדות בפני האומות ממה שראית בעיניך האותות והמופתים הגדולים ויראו ויקחו מוסר ויכנסו תחת כנפי השכינה, וזה דעת אונקלוס ע"ה שתרגם: וגבורן דאתעבידא לנא חזיתא בעינך.

14. שפתי כהן במדבר פרשת בהעלותך ד"ה [י, לא]

[י, לא] כי על כן ידעת חנותנו במדבר. תחבב עליהם חנייתם במדבר, וידעת הוא מלשון חיבה כמו וידע אלהים (שמות ב: כ"ה) ואם אתה תלך, כולם ילכו ויפרדו, ובחיבורך אלינו יתחברו ופירוש ידעת חיברת, כמו והאדם ידע את חוה (בראשית ד', א):

15. תורת משה במדבר פרק י פסוק לא (פרשת בהעלותך)

ותרגום אונקלוס והיית לנו לעינים, גבורן דאתעבידן לנא חזיתא בעינך, א"כ יש לך לבטוח בד' ולעזוב ארצך ומולדתך ולהאמין בד', וכן עשה. ונ"ל עי"ז נתרבה עונשן של ישראל שאמרו מי יאכילנו בשר, טוב לנו במצרים, בלתי אל המן עינינו, והיינו דרמז ויחר אף ד' מאוד ובעיני משה רע, עיני משה היינו יתרו והיית לנו לעינים, (פ"ל ע"י עיני משה רע לישראל), והיינו ממש כמ"ש תוס' שלהי קדושין (ע"א ע"א) בשם ר' אברהם הגר קשים גרים לישראל כספחת שהם מדקדקים במצות יותר מישראל, ועי"ז קשה לישראל, וה"נ יתרו קשה לישראל לפי הנ"ל. והיינו ותדבר מרים

ואהרן במשה, כי אמרו מה הי' לו למשה לקבל ספחת בישראל לגרום מיתתם, אין זה כי אשה כושית מארץ רחוקה ממדין לקח ופירש ממנה, ותהי' עזובה לגמרי עזובה מבעלה ומכל משפחתה ובית אבי' כי אין מכיר לה בכל בית ישראל כי כושית היא, ע"כ הוצרך לאסוף יתרו וביתו אליו לפייס אשתו, וזה הגורם לכל זה, ומעיקרא קשיא לא יפרוש ולא יגרום ספחת לישראל, ע"כ נענשה בצרעת שהיא מספחת. ועוד המרגלים נענשו ע"י שלא לקחו מוסר ממרים, והיתה היא מכשול למרגלים כמו שחשדה שיתרו הי' למכשול, וברוך הוא כי אל דיעות ד' ולא נתכנו עלילות.

16. במדבר פרק יג פסוק לג (פרשת שלח)

וְשֵׁם רְאִינֹו אֶת־הַנְּפִלִים בְּגִי עַגְק מִן־הַנְּפִלִים וַנְּהִי בְּעֵינֵינוּ פְּחָגְבִים וְכֵן הָיִינוּ בְּעֵינֵיהֶם:

17. רש"י במדבר פרק יא פסוק א (פרשת בהעלותך)

בקצה המחנה - במוקצין שבהם לשפלות, אלו ערב רב. רבי שמעון בן מנסיא אומר בקצינים שבהם ובגדולים:

18. שמות פרק ה פסוק א (פרשת שמות)

וְאַחַר בָּאוּ מִלְּשָׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל־פְּרָעָה פֹּה־אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁלַח אֶת־עַמִּי וַיִּתְּנוּ לִי בַמִּדְבָּר:

19. רש"י שמות פרק ה פסוק א (פרשת שמות)

ואחר באו משה ואהרן וגו' - אבל הזקנים נשמטו אחד אחד מאחר משה ואהרן, עד שנשמטו כולם קודם שהגיעו לפלטין, לפי שיראו ללכת, ובסיני נפרע להם (כד ב) ונגש משה לבדו והם לא יגשו, החזירם לאחוריהם:

20. שמות פרק ג פסוק יח (פרשת שמות)

וְשָׁמְעוּ לְקֹלָהּ וּבִאֲתָ אֶתְהָ וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַאֲמַרְתֶּם אֵלָיו ה' אֱלֹהֵי הָעִבְרָיִים נִקְרָה עָלֵינוּ וְעַתָּה גִלְכָה־נָא דְרַחֵם שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר וְנִזְבְּחָה לְה' אֱלֹהֵינוּ:

21. שמות פרק ד (פרשת שמות)

(טו) ודברת אליו ושמת את־הדברים בקיו ואנכי אהנה עס־פיה ועס־פיהו והוריתי אתכם את אשר תעשונו: (טז) ודבר־הוא לה אל־העם והנה הוא יהיה־לך לפה ואתה תהיה־לו לאלהים: (יז) ואת־המטה הנה תקח בידך אשר תעשה־בו את־האתת: פ ... (כט) וילך משה ואהרן וינספו את־פלי־זקני בני ישראל: (ל) ויזבר אהרן את פלי־הדברים אשר־דבר ה' אל־משה ויעש האתת לעיני העם: (לא) ויאמן העם וישמעו כִּי־פָקַד ה' אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי רָאָה אֶת־עַנְיָם וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ:

22. שמות פרק יח פסוק יג - כז (פרשת יתרו)

(יג) ויהי ממחרת וישב משה לשפט את־העם ויעמד העם על־משה מן־הבקר עד־הערב: (יד) וירא חתן משה את פל־אשר־הוא עשה לעם ויאמר מה־הדבר הזה אשר אתה עשה לעם לבלתי יושב לבלתי וכל־העם נצב עליך מן־בקר עד־ערב: (טו) ויאמר משה לחתנו כִּי־יָבֹא אֵלַי הָעָם לְדַרְשׁ אֱלֹהִים: (טז) כִּי־יִהְיֶה לָהֶם דְּבַר בָּא אֵלַי וְשָׁפַטְתִּי בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת־תְּהִי אֱלֹהִים וְאֶת־תּוֹרָתִיו: (יז) ויאמר חתן משה אליו לא־טוב הדבר אשר אתה עשה: (יח) נכל תבל גם־אתה גם־העם הנה אשר עמדו כִּי־כָבַד מִמֶּךָ הַדְּבַר לֹא־תוּכַל עֲשֹׂהוּ לְבַדְּךָ: (יט) עתה שמע בקולי איצטו ויהי אלהים עמך הנה אתה לעם מול האלהים והבאת אתה את־הדברים אליה־אלהים: (כ) והוזהרת אתה אתם את־החקים ואת־התורת והודעת להם את־הדבר גלכו בה ואת־המעשה אשר יעשונו: (כא) ואתה תחזוה מכל־העם אנשי־חיל יראי אלהים אנשי אמת שנאי בצע ושמת עליהם שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרות: (כב) ושפטו את־העם בכל־עת והיה פלי־הדבר הגדל יביאו אליך וכל־הדבר הקטן ישפטו־הם והקל מעליך ונשאו אתה: (כג) אם את־הדבר הזה תעשה וצוה אלהים ויכלת עמד וגם פלי־העם הנה על־מקמו יבא בשלום: (כד) וישמע משה לקול חתנו ויעש כל אשר אמר: (כה) ויבחר משה אנשי־חיל מכל־ישראל ויתן אתם ראשים על־העם שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרות: (כו) ושפטו את־העם בכל־עת את־הדבר הקשה יביאו אל־משה וכל־הדבר הקטן ישפטו־הם: (כז) וישלח משה את־חתנו וילך לו אל־ארצו: פ

23. תלמוד בבלי מסכת תענית דף ט עמוד א

מיתבי רבי יוסי ברבי יהודה אומר שלשה פרנסים טובים עמדו לישראל אלו הן משה ואהרן ומרים ושלש מתנות טובות ניתנו על ידם ואלו הן פאר וענו ומן פאר בזכות מרים עמוד ענו בזכות אהרן מן בזכות משה מתה מרים נסתלק הפאר שנאמר {במדבר כ' א'} ותמת שם מרים וכתוב בתריה ולא היה מים לעדה וחרה בזכות שניהן.

24. שמות פרק לב פסוק א - לה (פרשת כי תשא)

(א) וירא העם כִּי־בָשַׁשׁ מִשֶׁה לְרַדֵּת מִן־הַהָר וַיִּקְהַל הָעָם עַל־אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּם עֲשֵׂה־לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לִפְנֵינוּ כִּי־זָהוּ מִשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מֵאַרְצֵי מִצְרַיִם לֹא יַדְעֵנוּ מִהֲתִיָּה לֹו: (ב) ויאמר אלהם אהרן פרקו נזמי הנהב אשר

בְּאֲזֵנֵי וְשִׁיכֶם בְּנִיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם וְהִבִּיאוּ אֵלַי: (ג) וַיִּתְּפַרְקוּ כָּל־הַעַם אֶת־נֹזְמֵי הַזֶּהָב אֲשֶׁר בְּאֲזֵנֵיהֶם וַיְבִיאוּ אֶל־אַהֲרֹן: (ד) וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיַּצַּר אֹתוֹ בַּחֶרֶט וַיַּעֲשֶׂהוּ עֵגֶל מִסַּכָּה וַיִּאֲמְרוּ אֵלָה אֱלֹהֵינוּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵעֲלֵנוּ מִצְרָיִם מִצְרָיִם: (ה) וַיֵּרָא אַהֲרֹן וַיִּבְנוּ מִזְבֵּחַ לִפְנֵינוּ וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וַיֹּאמֶר תַּג לָהּ מִחֶרֶת: (ו) וַיִּשְׁכְּימוּ מִמַּחֲרַת וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיִּגְשׁוּ שְׁלָמִים וַיִּשָּׁב הָעַם לְאַכֵּל וְשָׂתוּ וַיִּקְמוּ לְצַחֵק: פ... (ז) וַיֵּשֶׁב מִנְּשֵׂה אֱלֹהֵי וַיֹּאמֶר אֲנִי חֲטָא הָעַם הַזֶּה חֲטָאָה גְדוֹלָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם אֱלֹהֵי זָהָב: (ח) וַעֲתָה אִם־תֵּשָׂא חֲטָאתְךָ וְאִם־אֵין מַחְנֵי נָא מִסְפָּרָךְ אֲשֶׁר כְּתַבְתָּ: (ט) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה מִי אֲשֶׁר חֲטָא־לִי אֶמְחֶנּוּ מִסְפָּרֵי: (י) וַעֲתָה לָּךְ וְנָחָה אֶת־הָעַם אֶל אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָּךְ הִנֵּה מִלְּאֲכֵי יָלַד לִפְנֵיךָ וּבָנִים פְּקוּדֵי וּפְסוּדֵי עֲלֵהֶם חֲטָאתָם: (יא) וַיִּגַּף ה' אֶת־הָעַם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשָׂה אַהֲרֹן: ס

25. שמות פרק לג פסוק א - יז (פרשת כי תשא)

(א) וַיְדַבֵּר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר עֲלֶה מִזֶּה אֲתָה וְהָעַם אֲשֶׁר הֵעֲלִיתָ מִצְרָיִם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִיעֲקֹב לֵאמֹר לְזֶרְעֶךָ אֶתְנַנֶּנָּה: (ב) וְשַׁלַּחְתִּי לִפְנֵיךָ מִלְּאֲכֵי וְגֵרֵשְׁתִּי אֶת־הַכְּנַעֲנִי הַחַמְזִי וְהַחִתִּי וְהַיְבוּסִי: (ג) אֶל־הָאָרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבַשׁ כִּי לֹא אֶעֱלֶה בְּקִרְבָּךְ כִּי עִם־קִשְׁה־לְעֹרָה אֲתָה פֹּן־אֶכְלֶךָ בְּדָרְךָ: (ד) וַיִּשְׁמַע הָעַם אֶת־הַדְּבָר הַרַע הַזֶּה וַיִּתְאַבְּלוּ וְלֹא־שָׁתוּ אִישׁ עֵדִינוּ עֲלֵינוּ: (ה) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה אָמַר אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אַתֶּם עִם־קִשְׁה־לְעֹרָה רַגַע אֶתְד אֶעֱלֶה בְּקִרְבְּךָ וְכִלְיֵיךָ וַעֲתָה הוֹרֵד עֲדִיךָ מֵעֲלִיךָ וְאֲדַעֶכָּה מַה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ: (ו) וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֵדֵיהֶם מִתַּר חוֹרֵב: ... (ז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־ה' רְאֵה אֵתָהּ אָמַר אֵלַי הֵעַל אֶת־הָעַם הַזֶּה וְאֲתָהּ לֹא הוֹדַעְתָּנִי אֵת אֲשֶׁר־תִּשְׁלַח עִמִּי וְאֲתָהּ אֲמַרְתָּ יִדְעִיתִיךָ בְּשֵׁם וְגַם־מִצְאָתָה חֹן בְּעֵינַי: (ח) וַעֲתָה אִם־נָא מִצְאָתִי חֹן בְּעֵינֶיךָ הוֹדַעְנִי נָא אֶת־דְּרָכְךָ וְאֲדַעֶיךָ לְמַעַן אֶמְצָא־חֹן בְּעֵינֶיךָ וַיִּרְאֶה כִּי עֲמִם הִגְוִי הַזֶּה: (ט) וַיֹּאמֶר פְּנִי יִלְכוּ וְהִנַּחְתִּי לָּךְ: (י) וַיֹּאמֶר אֵלַי אִם־אֵין פְּנִיךָ הַלְכִים אֶל־תַּעֲלֶנּוּ מִזֶּה: (יא) וּבִמְהֵרָה יוֹדַע אֲפֹא כִּי־מִצְאָתִי חֹן בְּעֵינֶיךָ אֲנִי וְעַמֶּךָ הַלֵּוֹא בְּלִכְתֶּךָ עִמָּנוּ וּנְכַלִּינוּ אֲנִי וְעַמֶּךָ מִכָּל־הָעַם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאָדָמָה: פ (יב) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה גַם אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֶעֱשֶׂה כִּי־מִצְאָתָה חֹן בְּעֵינֶי וְאֲדַעֶיךָ בְּשֵׁם:

26. שמות פרק לד פסוק ח - יז (פרשת כי תשא)

(ח) וַיִּמָּהַר מֹשֶׁה וַיִּקַּד אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲוֶה: (ט) וַיֹּאמֶר אִם־נָא מִצְאָתִי חֹן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יְיָ־לְהֹוָה אֲדֹנָי בְּקִרְבִּנוּ כִּי עִם־קִשְׁה־לְעֹרָה הוּא וְסָלַחְתָּ לְעֹגְבוֹנוֹ וְלַחֲטָאתָנוּ וְנִחַלְתָּנוּ: (י) וַיֹּאמֶר הַנְּהַי אֲנִי כִּי־תִּבְרָא בְּרִית גְּדוֹלָה עִמָּךָ אֶעֱשֶׂה נִפְלְאוֹת אֲשֶׁר לֹא־נִבְרָאוּ בְּכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם וַיִּרְאֶה כָּל־הָעַם אֲשֶׁר־אֲתָה בְּקִרְבּוֹ אֶת־מַעֲשֶׂה הַזֶּה וַיִּיֵּרָאוּ הוּא אֲשֶׁר אֲנִי וְהַחִתִּי וְהַיְבוּסִי: (יא) שְׁמַר־לָּךְ אֵת אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּךָ הַיּוֹם הַזֶּה וְהַיּוֹם הַבָּא עֲלֶיךָ פֹּן־יִהְיֶה לְמוֹקֵשׁ בְּקִרְבְּךָ: (יב) כִּי אֶת־מִזְבְּחֶתָּה תִּבְרָא בְּרִית לִי וְאֶת־אֲשֶׁרֵינוּ תִּכְרַתֶּנּוּ: (יג) כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אֲחֵר כִּי ה' קִנְאָה שְׁמוֹ אֵל קִנְאָה הוּא: (יד) פֹּן־תִּכְרַת בְּרִית לִי וְשָׁב הָאָרֶץ וְנָנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם וְנִבְחָחוּ לְאֱלֹהֵיהֶם וְקִבְּרוּ לָּךְ וְאָכַלְתָּ מִזְבָּחוֹ: (טו) וְלִקְחַתָּ מִבְּנֵיךָ וְנָנוּ בְּנֵיךָ וְנָנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם וְנָנוּ אֶת־בְּנֵיךָ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם: (יז) אֱלֹהֵי מִסַּכָּה לֹא תַעֲשֶׂה־לָּךְ:

27. שמות פרק מ פסוק לד - לח (פרשת פקודי)

(לד) וַיִּכַּס הָעַם אֶת־אָהֶל מוֹעֵד וַיִּכְבֹּד ה' מְלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן: (לה) וְלֹא־יָכַל מֹשֶׁה לְבֹא אֶל־אָהֶל מוֹעֵד כִּי־שָׁכַן עֲלָיו הָעַם וַיִּכְבֹּד ה' מְלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן: (לו) וּבַהֲעֹלֹת הָעַם מֵעַל הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל מִסְעֵיהֶם: (לז) וְאִם־לֹא יַעֲלֶה הָעַם וְלֹא יִסְעוּ עַד־יִוָּם הָעֹלֹתָ: (לח) כִּי עֲנֹן ה' עַל־הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְלַיְלָה בּוֹ לְעֵינַי כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מִסְעֵיהֶם:

28. דברים פרק א פסוק ל - לג (פרשת דברים)

(ל) ה' אֱלֹהֵיכֶם הַהֵלֶךְ לִפְנֵיכֶם הוּא יִלְחֶם לְכֶם כָּל־כַּף אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתָכֶם בְּמִצְרָיִם לְעֵינֵיכֶם: (לא) וּבַמִּדְבָּר אֲשֶׁר רָאִיתָ אֲשֶׁר נִשְׁאָף ה' אֱלֹהֵיךָ כַּאֲשֶׁר יִשְׂאֵף אִישׁ אֶת־בְּגָדוֹ בְּכָל־הַדְּרָךְ אֲשֶׁר הִלְכְתֶם עַד־בְּאֶבְרָם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה: (לב) וּבַדְּבָר הַזֶּה אֵינֶכֶם מֵאֲמִינִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם: (לג) הַהֵלֶךְ לִפְנֵיכֶם בְּדָרֶךְ לְתוֹר לְכֶם מְקוֹם לְחַנּוּתְכֶם בְּאִשׁוֹ לִילָה לְרִאֲתָכֶם בְּדָרֶךְ אֲשֶׁר תִּלְכוּ־בָּהּ וּבְעֵנֵי יוֹמָם:

29. דברים פרק יא (פרשת עקב)

(ז) כִּי עֵינֵיכֶם הִרְאִיתָ אֶת־כָּל־מַעֲשֶׂה ה' הַגָּדֹל אֲשֶׁר עָשָׂה: (ח) וַשְׁמַרְתֶּם אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּךָ הַיּוֹם לְמַעַן תִּחְזְקוּ וּבְאִתְּכֶם וַיִּרְשַׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתֶם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: (ט) וְלִמְעַן תִּאֲרִיכוּ יָמִים עַל־הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לְאַבְרָהָם לְתַת לָהֶם וּלְזֶרְעָם אָרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבַשׁ: ס (י) כִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתָה בְּאֶשְׁמָהּ לְרִשְׁתָּהּ לֹא כְּאָרֶץ מִצְרָיִם הוּא אֲשֶׁר יִצְאֶתְּ מִשָּׁם אֲשֶׁר תִּזְרַע אֶת־זֶרְעֶךָ וְהִשְׁקִיתָ בְּרִגְלֶךָ כַּגֹּן הַיַּרְדֵּן: (יא) וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתֶם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ אָרֶץ הָרִים וּבְקַעֲתָ לְמַטֵּר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתַּחֲמֶיִם: (יב) אָרֶץ אֲשֶׁר־ה' אֱלֹהֵיךָ דָּרַשׁ אֲתָה תְּמִיד עֵינַי ה' אֱלֹהֵיךָ בְּהַרְשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה: